
De la mama am învățat să fiu feministă!

Elisa Dinu

Romnja Magazine by Romnja Feminist Library, December 2023

De la mama am învățat să fiu feministă!

„Ce curvă!...” ziceam eu, femeia, către altă femeie. Era normal să judeci, să critici și să jignești femeile fără să le cunoști motivele, alegerile sau experiențele. Demult, cândva, existam eu, ca tânără romă, o fată singură la părinți cu multe neamuri: verișoare, mătuși, bunici. Incerc să îmi amintesc de mine, de viața mea, de experiențele mele, de gândurile și trăirile mele. Dar, parcă, sunt într-o amintire cu mai multe amintiri. Reușesc să îmi amintesc doar țipătul continuu al minții mele spunându-mi ce tristă și falsă eram față de mine însămi. Deși eram mică, simțeam că duc cu mine o minte mare, încuiată, însă.

Erau puține momentele când reușeam să fiu fericită. Plângeam și sufeream des. Mă mistuiam prejudecățile comunității, mă nimicea presiunea de a nu mă face de râs, grija pe care trebuia să o am față de reputația mea. Trebuia să fiu mereu atentă la cum mă îmbrac, cu cine vorbesc, nu cumva să mă fac de rușine.

O vedeam pe mama cum taie lemne, cum aduce apă, cum face de mâncare, cum spală singură la mână, o vedeam cum e singura responsabilă de tot ce înseamnă grija casei și a familiei. Îmi aduc aminte că simțeam toate astea ca o nedreptate prea mare pentru mama mea. Atunci am simțit pentru prima dată un mic zvâc în adâncul inimii, zvâc ce îmi spunea că va veni și vremea când va trebui să mă supun, să mă conformez și să îmi accept destinul de femeie...

Trecuse peste mine vremea: o toamnă, o iarnă, o primvară... și vara s-a oprit în loc. Mama era însărcinată, promisem vestea de la ea. Nu am știut cum să reacționez. Eram și nu eram fericită. Pentru că ea a mai fost însărcinată și a pierdut copii înainte să intre în trimestrul II de sarcină deoarece, cu câțiva ani în trecut, făcuse un avort iar medicii i-au spus că „este cam mare copilul” și să vină și a doua zi să o trateze că, dacă nu va veni, nu o să mai poată să țină sarcinile. Mama era atunci la fermă, muncea și nu avea bani să se mai ducă înapoi la spital.

De data aceasta mama a vrut foarte mult să păstreze copilul pentru mine, să am pe cineva aproape atunci când ei nu vor mai fi, așa îmi zicea mama. S-a dus la o clinică privată să fie sigură că va fi tratată foarte bine. A auzit de la neamuri de o doctoriță care are o clinică privată și tratează foarte bine. Țin minte, cheltuiuse mulți bani pe tratamente dar, chiar și așa, o mai luau durerile și se mai interna câte o săptămână în spital.

Când mama se interna, eu rămâneam acasă ca tata sau cu bunicii, și tata se ducea la muncă. Era un fel de șef de echipă, muncea cu oamenii la struguri și primeau banii la sfârșitul lunii.

Săptămânile treceau și pruncul creștea.

Îmi aduc aminte că, într-o zi când m-am întors de la școală, a sunat mama să îmi spună că iese din spital. Era bucuroasă tare că bebelușul se prinsese bine de uterul ei, că o să fie bine și că e sănătos. Venise acasă însărcinată în 6 luni, bucuroasă și, cu o inimă plină de entuziasm, îmi zice: „Hai să îți fac mâncare!” Puse ceaunul peste foc și, dintr-o dată, apa mamei se rupse. Am văzut în ochii ei durerea înfimă care îi tăia mijlocul și i-am simțit durerea mare din inimă. După mai bine de două ore a venit salvarea și a luat-o.

Când mama a plecat, cu toții erau foarte agitați. Eu am rămas singură acasă, cred că atunci am simțit pentru prima oară cum îmi fuge pământul de sub picioare, atunci am căzut la marginea patului și am plâns cât am putut de tare. Am crezut că mama va păși ceva sau că acel copil o să moară.

Mă simțeam vinovată și furioasă. Aveam impresia că, din cauza mea, mama este în pericol. Primise indicații clare de la medic să nu facă nici un fel de efort și să evite tensiunile și stresul. Gândul că o să primesc vești proaste încolțea tot mai tare în mintea mea.

Mamuca (bunica mea) a fost cea care mi-a dat vestea că a venit pe lume frățiorul meu. Că e bine și că o să vină curând acasă.

A doua zi m-a dus tata la spital. Bătea un vânt cald. Razele soarelui le simt chiar și acum, când închid ochii, simt cum îmi ardea pielea și cum inima era cuprinsă de emoția revederii. Mama avea ochii umflați și era plânsă. Când m-a văzut, zâmbind și plângând, în același timp, mi-a zis să mă duc să îl văd.

Mama născuse prin cezariană. Nu a putut să nască normal, i-au spus că o să moară copilul. Îmi spunea că nu dormise toată noaptea și că tremura și avea și temperatură și, când a venit doamna doctor și a văzut că este în așa stare, a zis că dimineată o bagă la cezariană. A fost de acord.

Mă îndreptam cu pași mici către el, simțeam cum mi se strânge inima. Am urcat în lift și mă gândeam cum o să arate, ce sentiment se va deschide în mine față de primul meu frățior. Cu cât mă apropiam mai mult, cu atât mai tare mă emoționam.

Când l-am văzut, pentru câteva secunde, nu am putut să reacționez. Nu credeam că un copil atât de mic poate să trăiască într-o lume ca aceasta. Avea un picioruș mic și slab, brățara etichetă de la picioare îi era foarte mare, semăna fix ca puii de pasăre care se nasc fără păr. Era frumos, avea un puf negru și piele măslinie. Am simțit o altfel de iubire, la care nu mă așteptam. Nu m-am putut stăpâni când l-am văzut cât e de firav, am plâns mult, iar mama îmi spunea că trăiește și că e bine, dar, în realitate, ea nu voia să creadă că se zbătea între viață și moarte.

Mama plângea mult și se ruga pentru el. L-a dorit și l-a iubit înainte să vină pe lume. Lunile treceau iar el prindea putere și viața încolțea tot mai tare în el. Grija și iubirea necondiționată a mamei i-au dat forță să lupte și să supraviețuiască.

Ea a rămas internată cu el. Deși lucrurile mergeau spre bine, mă suna mereu și, cumva, încerca să mă pregătească pentru ce era mai rău. Îmi spunea că, dacă va muri, o să îl aducem acasă și o să îl îngropăm, că o să uităm tot și că viața noastră va reveni la normal, așa cum am fost noi două.

Zilele tot treceau și mama avea deja 2 luni de când era în spital. Copilul creștea și el odata cu zilele și orele care treceau.

Mama îmi povestea în fiecare zi lucrurile care se petreceau la spital. Odată, mi-a zis că în camera ei a venit o fată de etnie romă cu care se înțelegea foarte bine. Își dădeau una alteia curaj atunci când asistentele și infirmierele se purtau urât cu ele. Erau mai multe în cameră, și românce, dar mama se înțelegea mai bine cu fata romă. Într-o zi, o asistentă a țipat la mama că nu știa să semneze și a dat-o afară, spunându-i că miroase urât. Mama s-a simțit rușinată pentru că nu era adevărat.

Mie îmi era foarte greu fără mama. Atât de greu că tot timpul veneam la noi în casă, singură, și mi-o închipuiam prin casă. Asta mă mai alina. Intram pe poartă și nu era nimeni. Tata avea grijă de mine, mă suna, îmi lăsa tot ce era necesar dar eu îi voiam pe ei, să îmi fie alături. În casă, avem o poză mică cu mama și cu tata. Era doar geamul de la poză, fără ramă. Mă uitam la ei și îi simțeam aproape de mine. Îmi era dor să aud gălăgie în casă, zgomotul farfuriilor când le pregătea mama să pună mâncare în ele...

Într-o zi, când am venit de la școală, începusem să fac o alergie foarte urâtă, i-am spus bunicii și m-am dus cu ea la farmacie. Tot nu îmi trecea, așa că am hotărât să mergem la Bacău, la medic. Am fost cu mama. La analize, m-am dezbrăcat de tricou și era puțin murdar la gât. Atunci, mama a izbucnit în plâns. După ce am terminat, m-am dus sus, la frățiorul meu, și, pentru prima oară, l-am ținut în brațe și l-am sărutat. Atunci am simțit că nu va mai păți nimic.

Trecea lună după lună. A venit iarna și, odată cu ea, și frățiorul meu a ajuns acasă. Tata s-a dus după ei pe 20 noiembrie. Eu nu am știut, mi-au făcut surpriză.

Acum, în prezent, nu pot spune că totul este bine dar sunt mult mai puternică, cu un scut făcut din bucățele. Închid ochii și văd acest scut cu fiecare părticică pe care scrie să îndrăznesc să mă bucur, să lupt, să fiu mândră, să mă accept așa cum sunt... că fiecare femeie este unică, în felul ei. Și că ne leagă suroritatea.

Mama este mult mai pregătită, cu un bagaj plin de trăiri de luptă și speranță. Azi are mult mai multă încredere în ea și în lucrurile mici, așa cum a fost și fratele meu, mic, și acum e mare și deștept. Între mine și mama este o legătură de prietenie pe lângă cea de mama și fiică, eu o înțeleg iar ea mă pregătește pentru viitor așa cum știe ea mai bine. Atunci nu îi înțelegeam toate nevoile. De exemplu, nevoia de a sta să o ascult, eu pe ea și ea pe mine. Azi vorbim de toate și ne susținem, ne dăm sfaturi... Eu am înțeles de atunci că mama e doar una și că doar prezența ei în viața ta schimbă multe, schimbă un viitor întreg, mai ales atunci când femeile, în general, se înțeleg și discută și se susțin una pe alta.

Mama face treburile casei. Spala, face mancare, il imbraca pe Matei si il duce la scoala. Eu am inceput să o ajut de cand fratiul meu era mic. Acum, ca eu am crescut, o ajut si mai mult. O ajut la spalat, curat prin casa si, cateodata, si la mancare. Daca se nimereste ca ea sa fie plecata de acasa, eu fac tot ce trebuie. E greu fara ea o zi plecata de acasa. Este mult mai usor cand suntem amandoua acasa.

De multe ori mă mai suparam pe mama pentru ca facea pe suparata cu mine si nu ma lasa sa ies pe afara sau sa vorbesc cu baieti... Atunci nu o intelegeam dar acum pot sa o descriu cu alti ochii, nu stiam cat de greu este sa ai o fata si sa ai grija sa nu o vorbeasca lumea.

Mama este penticostală. Am vazut la ea o fericire atunci cand are timp sa mearga la biserică. Legatura intre mine si mama este iubire si grija celorlalti din casă, responsabilitatea. Dar ceea ce mă face sa vreau sa schimb lucrurile este nevoia de a nu copia ceea ce este lasat din generatie in generatie.

Statul de femeie nu ar trebui acceptat asa cum este lasat din generatii si cum ai vazut tu la bunica, la mama... Eu nu pot sa spun ca imi accept destinul pentru că nu pentru asta este facuta o femeie. Femeia, in opinia mea, resimte nevoia de a primi ajutor si sprijin din partea celorlalti din casa. Barbatii fac treburile de barbati pentru ca asa este lasat si perceput tot din generatie in generatie. Diferentele de gen sunt o greutate si datorită faptului ca mamele se ocupa mai mult de copii.

Pentru mine statutul de femeie este lupta pentru visul apropiat si, după, sa lucrez la celalte. Cand te nasti si cresti in comunitate cu un patriarhat dezvoltat este mai greu să prinzi aripi.

Eu am vazut nedreptatile de mică iar ea, mama, m-a ajutat sa le vad mai bine spunandu-mi sa ma duc la scoală si sa fiu independenta. Mie mi-a dat putere pentru ca eu vreau sa fac lucrurile altfel.

Când voi fi mamă vreau să fiu prietena copiilor mei. Vreau să stăm în sufragerie și să povestim deschis despre ceea ce simțim, ceea ce ne afectează și cum putem să construim împreună un spațiu în care să ne simțim... noi.

Imi doresc să nu folosească sau să aprobe vreo formă de violență. Vreau ca copiii mei să știe care sunt consențele atunci când vor vrea să își înceapă viața sexuală. Un lucru care nu va lipsi va fi să învețe să respecte și omul sărac, și pe cel bogat, si cel indian și cel american.

Vreau să îmi tratez copiii egal, și fetele și băieții.

Consider că este important să cădem de comun acord iar comunicare este calea spre un consens în care să ne regăsim cu toții.

Azi, prejudecățile nu mă mai mistuie, am devenit o femeie care vrea ca vocile femeilor să fie auzite. Am trăit atâtea momente de luptă! Activismul meu este o întreagă poveste pe care o voi împărtăși într-un articol viitor.